

Переваги та недоліки аутсорсингу:

- за всі аспекти якості відповідальності несе постачальник послуг;
- менше зусиль для управління;
- постачальник послуг несе повну відповідальність за все обладнання що, необхідне для завершення роботи над проектом;

– роботодавцю не потрібно брати участь у процесі найму;
– роботодавець практично не може втрутитися або контролювати процес роботи;
– якщо проєктний обсяг не є чітко визначеним, вартість може бути набагато вищою, ніж при використанні аутстафінгу.

Переваги та недоліки аутстафінгу:

- надає можливість наймати високих професіоналів без необхідності платити високу ціну та податки;
- значна гнучкість у збільшенні або зменшенні кількості «наданих» працівників, яких наймаються;
- повний контроль над процесом виконання роботи;
- повний доступ до будь-якого з працівників;
- оплата праці нижча порівняно з іншими бізнес-моделями;
- канали та процеси зв'язку повинні бути якісними, інакше це може спричинити деякі проблеми.

Висновок. Таким чином, різниця між аутсорсингом та аутстафінгом на перший погляд малопомітна. Проте за своєю суттю аутстафінг націлений на конкретного кваліфікованого фахівця визначеного профілю, якого потребує компанія-замовник (найчастіше – на постійній основі), а аутсорсинг – на конкретний результат, виконання визначеного завдання чи надання послуги, при цьому питання кількості та якості залученого персоналу є, як правило, вторинним.

Список бібліографічних посилань

1. Аутстафінг та аутсорсинг як нові форми використання персоналу. *Вісник. Офіційно про податки*. 2017. № 23 (927). URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100005125-autstafing-ta-autsorsing-yak-novi-formi-vikoristannya-personalu> (дата звернення: 20.10.2019).
2. Стадник Д. Аутсорсинг та аутстафінг: як це працює. *Юридична газета*. 2019. URL: <http://jur-gazeta.com/publications/practice/inshe/autsorsing-ta-autstafing-yak-ce-pracyue.html> (дата звернення: 20.10.2019).
3. Outsourcing vs. Outstaffing: What Is The Difference And What To Choose? // Qubit Labs : сайт. URL: <https://qubit-labs.com/outsourcing-vs-outstaffing> (дата звернення: 20.10.2019).
4. Outsourcing vs outstaffing: which should you choose? URL: <https://skywell.software/blog/outsourcing-vs-outstaffing-which-should-you-choose> (дата звернення: 20.10.2019).

Одержано 01.11.2019

УДК [069:7](477.54-25)(091)"198/200"

Наталя Василівна ДЯЧЕНКО,

здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ

ВИНИКНЕННЯ, ДІЯЛЬНІСТЬ І ВНЕСОК АРТГАЛЕРЕЙ У ХУДОЖНЄ ЖИТТЯ ХАРКОВА НАПРИКІНЦІ 1980-Х – НА ПОЧАТКУ 2000-Х РР.

Проголошення та набуття Україною незалежності 1991 року сприяло модернізації вітчизняної культури, зокрема, це надало представникам творчого середовища нові можливості, а разом з цим і нові завдання, пов'язані з пристосуванням до ринкової економіки. Цю тему висвітлювали, у тому числі, такі науковці, як І. Дзюба [1], Л. М. Кононенко [2], В. М. Литвин [3], чий напрацювання стали вагомим внеском у дослідження як загальної картини культурного процесу 1991–2001 рр., так і його окремих аспектів. Метою нашої статті є аналіз виникнення і розвитку галерейної справи у Харкові у 1990-х рр., актуальність цієї теми обумовлена тим, що це нове для України явище внесло істотні зміни в культурне життя. Такий вид діяльності передбачає впровадження сучасних моделей і форм роботи, та й загалом реорганізацію і трансформацію культурної сфери відповідно до нових історичних реалій. Адже «Україна як незалежна демократична європейська держава при визначенні й здійсненні державної культурної політики має зробити вибір на користь концепції «підтримки» замість «управління» нею притаманного тоталітаризму» [2, с. 62]. Також, як зазначив дослідник І. Дзюба, відбулося «...піднесення в тих галузях культури і мистецтва, які менше залежать від капіталовкладень і де вирішальну роль відіграє особистісний фактор, талант митця, простір естетичної самореалізації...» [1, с. 60]. До змін підштовхнула й демократизація мистецтва, завдяки чому до культурного процесу окрім традиційних професійних об'єднань митців (на кшталт Харківської організації Національної Спілки художників України), створених ще за радянських часів, долучилися й художники, котрі належать до новітніх неформальних об'єднань, асоціацій тощо. Це призвело до того, що постала потреба в збільшенні виставкових майданчиків, де б митці мали змогу репрезентувати свою творчість, знаходити покупців, а глядачі — задовольняти естетичні потреби, розширювати свої інтелектуальні обрії.

У Харкові, починаючи від 1989 року, було відкрито низку незалежних галерей, кожна з яких посіла свою нішу згідно з уподобаннями та можливостями її засновників. Свою увагу ми зосередили лише на тих, чия діяльність висвітлювалась у ЗМІ (газети «Городская газета», «Панорама», «Событие» й т. д.), бо це вказує на доцільність і

актуальність виставкової політики тієї чи іншої галереї. Як свідчить огляд газетних публікацій, найбільш активно працювали наступні галереї: «Вернісаж», «Український засів», «Даїс» й «АВЕК», котрі поставили собі за мету підтримувати сучасну художню культуру.

Першою приватною художньою галереєю Харкова стала «Вернісаж», яка, відкрившись 1989 року, працювала протягом першого десятиріччя незалежності. Аналіз преси свідчать, що її експозиційну роботу можна класифікувати за такими групами: 1) експонування творів харків'ян; 2) демонстрація іноземного мистецтва. Огляд періодичної літератури свідчить, що її виставкова діяльність була зосереджена на експонуванні як персональних, так і групових виставок робіт харківських авторів. Так, 1995 року відбулася групова виставка «Сучасна ікона», присвячена релігійній тематиці. Як відомо, в добу тоталітаризму подібні виставки не експонувалися, оскільки у СРСР проводилася антирелігійна політика, але в посткомуністичні часи відбулося повернення до цієї теми. Серед експонованих робіт журналіст газети «Событие» Д. Коробов виокремив твори на бересті заслуженого майстра народної творчості Б. Чурилова, який зобразив у реалістичній манері церкви, лики святих тощо [4]. Особливістю «Вернісажу» стали концептуальні експозиції, де роботи різних авторів доповнювали одна одну. Наприклад, на виставці «Історія війн і полонянок» (1998) репрезентувалися постмодерністичні полотна Е. Яшина, де було зображено військові колісники, недобудовані й зруйновані будинки тощо. Продовженням воєнної теми стала скульптура О. Рідного із серії «Герої і пророки», що була співзвучною представленому живопису [5].

У цілому, високий художній рівень репрезентованих творів, значимість імен експонентів зробило «Вернісаж» вагомим чинником культурного процесу Харкова. А популяризація творчості харків'ян стала пріоритетною складовою роботи, завдяки чому було репрезентовано їхні кращі здобутки й загалом показано успіхи сучасного харківського мистецтва.

Досліджуючи діяльність галерейних закладів Харкова, слід наголосити на роботі галереї «Український засів». Адже, незважаючи на невеликий відрізок часу існування (1994–1995 рр.), вона активно долучилася до мистецького життя, організувавши двадцять п'ять виставок [6]. Утім, навіть за короткий час галерея встигла розставити основні пріоритети своєї виставкової політики, а саме: експонування робіт сучасних харківських авторів, котрі звертаються до всіляких стилів і технік. Так, журналіст газети «Событие» Д. Коробов відзначив, що своєрідністю релігійно-містичних асоціацій позначені батик і живопис І. Корольової, Г. Дідур, С. Гарячої, експоновані на виставці «Доторкнуся до місяця й вітер спіймаю долонями» (1994) [7]. Звернення до творчості різних авторів має велике значення, бо чим різноманітнішою є палітра виставкових залів, тим більш цікавим і насиченим стає культурне буття міста.

На відміну від «Українського засіву», який проіснував недовгий час, галерея «Даїс», відкрившись 1994 року, працювала упродовж усього першого десятиліття незалежності. Згідно аналізу «Книги обліку виставок «Даїс»», тут відбулося сорок дві виставки, які можна класифікувати наступним чином: 1) виставки творів харківських художників; 2) виставки робіт іногородніх митців; 3) виставки творів іноземних авторів; 4) міжнародні проекти. Із сорока двох вернісажів, згідно з архівними даними, роботи харків'ян репрезентувалися на тридцяти чотирьох виставках. Особливістю галереї стало те, що її співробітники зробили ставку на художників, котрі хоча є і невідомими широкому колу глядачів, утім, являються талановитими творчими індивідуальностями. До речі, розширюючи географію експонентів, директор галереї Д. І. Балон запрошував авторів з різних міст України (Київ, Дніпро, Нікополь) [8]. Такі виставки допомагають краще пізнати творчість вітчизняних художників, порівняти з митцями Харкова і, таким чином, більш розширити власний кругозір. Не обмежуючись співпрацею з українськими авторами, «Даїс» завдяки співробітництву з американським Музеєм сучасного російського мистецтва (м. Джерсі-Сіті) організував 2000 року виставку «Творчість сучасних російських художників» (демонструвалося сорок дві роботи митців-нонконформістів, чия діяльність у комуністичну добу була пов'язана з бунтом проти методу соціалістичного реалізму (М. Шемякін, В. Крапивницька, В. Немухін та ін.)), а 2001 року — міжнародну виставку «Синтез у мистецтві», де експонувалися полотна митців із України, США, Росії [9]. Спільним для авторів стало поєднання елементів, що властиві різним напрямкам сучасного мистецтва.

Отже, підводячи підсумки діяльності галереї «Даїс», зазначимо, що вона не лише допомагала популяризації сучасної вітчизняної образотворчості, але й прагнула встановити творчі міжнародні контакти. Така виставкова політика показує творчий потенціал виробників українського культурного продукту, підкреслюючи їх конкурентоспроможність, та й загалом сприяє демократизації мистецтва.

Слід зазначити, характерною рисою культурного процесу незалежної України стало те, що «не покладаючись цілковито на державу, українська громадськість посідає активну життєствердну позицію в культурологічному просторі. З'явилося чимало самодіяльних асоціацій, товариств, об'єднань, фондів, котрі ставлять собі за мету відродження національних культурних традицій» [3, с. 276]. Так, довгострокову програму підтримки місцевих митців розробив Харківський міський благодійний фонд «АВЕК», відкривши 2000 року однойменну галерею, завдяки якій у художників з'явилася додаткова можливість донести свою творчість до глядачів. «АВЕК» серед інших подібних закладів вирізняло прагнення до комплексної реалізації завдань галереї, котрі полягають як у фаховій експозиційній роботі (залучення професійних дизайнерів, мистецтвознавців, екскурсоводів), так і у рекламному забезпеченні виставки (каталоги і буклети з мистецтвознавчими статтями). Усього, починаючи від часу свого відкриття у 2000 році й по 2001 рік, у галереї відбулося двадцять виставок, із яких чотирнадцять репрезентували творчість харків'ян; чотири експозиції — це міжнародні проекти; одна виставка представила експонати з музейного зібрання (м. Феодосія); одна — експонувала морські мушлі з приватної колекції [10]. Ці дані свідчать, що пріоритетним напрямком виставкової політики «АВЕК» є

виставки, що популяризують творчу діяльність майстрів Харкова. Серед пам'ятних експозицій харківські мистецтвознавці І. Сидельова й О. Денисенко виокремили виставку «Атріум» (2001), де демонструвалися сімдесят живописних, графічних, декоративно-ужиткових творів тридцяти двох авторів-харків'ян. Завдяки чималій кількості експонатів художнє життя Харківщини було представлене в усьому розмаїтті сучасної образотворчої стилістики – класика, авангард, «фолк-модерн» й інші стилі та напрямки [11].

Як зазначалося вище, окремим напрямком експозиційної діяльності галереї стали міжнародні проєкти, що можна розцінити як позитивний фактор у її роботі. Найбільш масштабною стала артакція «Мистецтво – дітям» (2001), на якій було репрезентовано картини сучасних авторів із Японії, Італії, Іспанії, Греції, Бельгії й т. д. [12]. Також «АВЕК» стала на той час єдиною харківською галереєю, що співпрацювала з музейними закладами, що свідчить про серйозність підходу до галерейної діяльності, адже це відповідальність за збереження експонатів при транспортуванні й експонуванні. Так, на виставці «Блискучий світ О. Гріна» (2001) було репрезентовано документи, раритетні видання книг із колекції Феодосійського літературно-меморіального музею ім. О. Гріна [13]. Підсумовуючи виставкову діяльність «АВЕК», відзначимо, що її характерною рисою став широкий тематичний діапазон експозицій, що дозволило виявити, які тенденції панують у харківському мистецтві.

Таким чином, підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що означене дослідження вперше в історичній науці висвітлює харківську галерейну діяльність, яка стала характерною ознакою нового етапу вітчизняного культурного процесу. Галереї відіграли позитивну роль, бо в складних економічних умовах першого десятиріччя незалежності України забезпечили можливості для активної та різноманітної експозиційної діяльності. Завдяки міжнародним виставкам глядачі отримали можливість збагатити свій внутрішній світ, а також стати учасником діалогу культур. Недоліком можна назвати незначну кількість виставок творів митців з інших міст України, адже саме це дозволяє не тільки дати цілісну картину вітчизняної художньої культури, але й виявити в ній місце харків'ян. З іншого боку, акцент на популяризації творів місцевих художників допоміг репрезентувати багату палітру сучасної культури Харківщини.

Список бібліографічних посилань

1. Дзюба І. Проблеми культури в незалежній Україні // Між культурою і політикою : зб. пр. Київ : Сфера, 1998. С. 56–76.
2. Кононенко Л. М. Проблеми сучасного розвитку української культури: національні і космополітичні аспекти. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2000. № 2. С. 62–67.
3. Литвин В. М. Україна на межі тисячоліть (1991–2001 рр.) / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Альтернативи, 2000. 359 с.
4. Коробов Д. «Вернисаж» обращается ко всем святым. *Событие*. 1995. № 25. С. 4.
5. Камынина С. Дружба «пленниц» и «пророков». *Городская газета*. 1998. № 10. С. 5.
6. Трашутин С. «Український засів» скошили на кореню. *Событие*. 1995. № 10. С. 5.
7. Коробов Д. Кто впоил ладонями ветер? *Событие*. 1994. № 23. С. 5.
8. Поточний архів салону-галереї «Даіс». Книга обліку виставок. 1994–2001 рр.
9. Хомайко Ю. Глезер – это вам не бульдозер. *Вечерний Харьков*. 2000. № 49. С. 3.
10. Вернисаж 100: каталог выставки / авт. вст. ст. В. Мызгина, А. Фельдман, Б. Фельдман. Харьков, 2008. 4 с.
11. Выставка работ харьковских художников. Первой годовщине «АВЕК» посвящается. Каталог выставки / авт. вступ. ст. О. Денисенко, И. Сиделева. Харьков, 2001. 10 с.
12. Корсунский В. Радость детей – наша радость, их боль – наша боль. *Панорама*. 2001. № 22. С. 7.
13. Колоней Д. Блистающий и трагический мир Грина. *Городская газета*. 2001. № 38. С. 6.

Одержано 29.10.2019

УДК 159.9

Олена Олександрівна ЄВДОКІМОВА,

доктор психологічних наук, професор,

завідувач кафедри соціології та психології факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-4211-7277>

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ ДОСВІД У СУЧАСНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПРАКТИКАХ

За Є. Климовим, професіоналізм – це не тільки розвинені ЗУНі (знання, вміння, навички) і високий рівень результативності, але й системна організація психіки працівника [2].

Професіоналізм являє собою динамічний, такий, що постійно трансформується, стан людини. В ході оволодіння професією спостерігається розвиток професійно значущих властивостей, формуються компенсаційні прийоми, відбувається принципове оновлення характеристик виконуваної діяльності [3]. Процес розвитку професіоналізму має певні фази:

Екстенсивний розвиток професіоналізму. Відбувається накопичення нових знань, формуються навички та вміння. Структура професіоналізму доповнюється новими елементами, проте зв'язки між ними характеризуються нечисленністю і ненадійністю. Для даного етапу професійного розвитку властиві мінливість мотивації, емоційного стану, продуктивності [3].